

เอกสารประกอบการรับฟังความคิดเห็นต่อร่างหลักเกณฑ์ เกี่ยวกับการกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการแลกเปลี่ยนเงิน

ด้วยพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. 2562 และกฎกระทรวงกำหนดร่างกฎที่ต้องจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นและวิเคราะห์ผลกระทบ พ.ศ. 2565 กำหนดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้อง (Stakeholder Consultation) ซึ่งเป็นผู้ที่ได้รับหรืออาจได้รับผลกระทบ หรือมีส่วนได้เสียในเรื่องนั้น ๆ ไม่ว่าจะเป็นภาครัฐ ภาคธุรกิจ หรือภาคประชาชน เพื่อนำข้อมูลความคิดเห็น หรือข้อเสนอแนะ ของบุคคลดังกล่าว มาใช้ประกอบการพิจารณาในขั้นตอนของการออกกฎ ดังนั้น ธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) จึงจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นจากผู้เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการออกหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการแลกเปลี่ยนเงิน โดย ธปท. ขอชี้แจงข้อมูลเบื้องต้นเพื่อประกอบการรับฟังความคิดเห็น ดังนี้

วิธีการรับฟังความคิดเห็น	: 1. ผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของ ธปท. (www.bot.or.th) ระหว่างวันที่ 22 กรกฎาคม ถึงวันที่ 20 สิงหาคม 2569 2. ผ่านระบบกลาง (www.law.go.th) ระหว่างวันที่ 22 กรกฎาคม ถึงวันที่ 20 สิงหาคม 2569
--------------------------	---

1. สภาพปัญหา สาเหตุของปัญหา และความจำเป็นที่ต้องมีกฎขึ้นเพื่อแก้ปัญหาหรือทำภารกิจในเรื่องนั้น ตลอดจนความมุ่งหมายและผลสัมฤทธิ์ที่พึงประสงค์

การซื้อขายทองคำในประเทศมีมูลค่าสูงและส่งผลกระทบต่ออัตราแลกเปลี่ยนอย่างมีนัยสำคัญ แม้ปัจจุบันการซื้อขายผ่านแพลตฟอร์มออนไลน์จะถูกกำหนดให้รับ-จ่ายเงินผ่านระบบชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์แล้ว แต่การซื้อขายหน้าร้านทองยังไม่มีข้อกำหนดรูปแบบการชำระเงิน ทำให้มีความเสี่ยงจากการชำระด้วยเงินสดมูลค่าสูง ซึ่งอาจถูกใช้เป็นช่องทางทำธุรกรรมที่ไม่มีกิจกรรมทางเศรษฐกิจรองรับหรือมีแหล่งที่มาไม่ชัดเจน และกระทบต่อเสถียรภาพอัตราแลกเปลี่ยน จึงมีความจำเป็นต้องปรับปรุงหลักเกณฑ์การรับ-จ่ายเงินค่าทองคำที่ซื้อขายผ่านหน้าร้านทอง เพื่อให้การดูแลเสถียรภาพอัตราแลกเปลี่ยนมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นและยกระดับความโปร่งใสในการทำธุรกรรมทองคำของภาคธุรกิจและประชาชน

2. คำอธิบายหลักการหรือสาระสำคัญของร่างกฎ

กฎหมายว่าด้วยการควบคุมการแลกเปลี่ยนเงินได้กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการซื้อขายทองคำเพื่อการรักษาเสถียรภาพอัตราแลกเปลี่ยน โดยหลักเกณฑ์ปัจจุบันอนุญาตให้มีการซื้อขายทองคำในประเทศได้ ซึ่งรวมถึงการซื้อขายทองคำล่วงหน้าทั้งในและนอกศูนย์ซื้อขายสัญญาล่วงหน้า และให้ซื้อขายทองคำในต่างประเทศได้ ยกเว้นการซื้อขายทองคำล่วงหน้าในต่างประเทศซึ่งต้องได้รับอนุญาตจาก ธปท.

ต่อมา ในช่วงต้นปี 2569 ธปท. ได้กำหนดหลักเกณฑ์เพิ่มเติมเกี่ยวกับการซื้อขายทองคำในประเทศผ่านแพลตฟอร์มออนไลน์เพื่อประโยชน์ในการดูแลเสถียรภาพอัตราแลกเปลี่ยน เช่น วงเงินการซื้อขายทองคำสกุลบาท รวมถึงเงื่อนไขอื่น ๆ เช่น ให้ชำระค่าทองคำผ่านระบบชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์เท่านั้น

เพื่อให้การกำกับดูแลการทำธุรกรรมซื้อขายทองคำซึ่งเป็นธุรกรรมที่อาจส่งผลกระทบต่ออัตราแลกเปลี่ยน มีประสิทธิภาพและความโปร่งใยิ่งขึ้น ธปท. จึงมีแนวทางปรับปรุงหลักเกณฑ์การรับ-จ่ายเงินค่าทองคำแท่งที่ซื้อขายผ่านหน้าร้านทอง โดยสำหรับการซื้อหรือขายทองคำแท่งระหว่างร้านทองกับลูกค้าทั่วไป ให้สามารถชำระด้วยเงินสดได้ ไม่เกิน 1-10 ล้านบาท/ราย/วัน/ร้านทองหรือสาขาร้านทอง และสำหรับการซื้อหรือขายทองคำแท่งระหว่างร้านทองด้วยกัน ให้สามารถชำระด้วยเงินสดได้ ไม่เกิน 10-80 ล้านบาท/ราย/วัน/ร้านทองหรือสาขาร้านทอง ตลอดจนกำหนดเงื่อนไขสำคัญอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น ลูกค้าต้องรับมอบหรือส่งมอบทองคำแท่งด้วยตนเอง

3. ผลกระทบที่เกิดหรืออาจเกิดขึ้นกับบุคคลกลุ่มต่าง ๆ จากกฎในการดำรงชีวิต การประกอบอาชีพ หรือผลกระทบในทางเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม หรือผลกระทบอื่นที่สำคัญ

การกำหนดหลักเกณฑ์ดังกล่าวไม่ส่งผลกระทบต่อลูกค้าทั่วไปหรือผู้ประกอบการร้านทองที่ทำธุรกรรมมูลค่าต่ำ ซึ่งยังคงชำระด้วยเงินสดหรือระบบอิเล็กทรอนิกส์ได้ตามปกติ แต่จะส่งผลให้ผู้ทำธุรกรรมมูลค่าสูงมีภาระเพิ่มขึ้นบ้างจากการที่ไม่สามารถชำระด้วยเงินสดได้ และต้องเปลี่ยนมาชำระเงินส่วนที่เกินกำหนดผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์เท่านั้น อย่างไรก็ตาม อย่างไรก็ดี หลักเกณฑ์นี้ไม่ได้เป็นการจำกัดวงเงินการซื้อขายทองคำแท่งแต่เป็นการปรับรูปแบบการรับจ่ายเงินเพื่อป้องกันการทำธุรกรรมที่มีแหล่งที่มาของเงินที่ไม่ชัดเจน ซึ่งจะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการติดตามธุรกรรมที่มีผลกระทบต่ออัตราแลกเปลี่ยน รวมทั้งเพิ่มความโปร่งใสและสร้างความเชื่อมั่นในการซื้อขายทองคำ อันจะนำไปสู่เสถียรภาพของระบบเศรษฐกิจและการเงินในภาพรวม

4. เหตุผลความจำเป็นในการกำหนดให้มีระบบอนุญาต ระบบคณะกรรมการ หรือการกำหนดโทษอาญารวมทั้งหลักเกณฑ์การใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่ (ถ้ามี)

1) ระบบอนุญาต

ไม่มี

2) ระบบคณะกรรมการ

ไม่มี

3) การกำหนดโทษอาญา

ไม่มี

4) การใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่ของรัฐ

ไม่มี

ทั้งนี้ สามารถติดต่อสอบถามเพิ่มเติมได้ที่ส่วนหลักเกณฑ์การแลกเปลี่ยนเงิน ฝ่ายนโยบายและกำกับ การแลกเปลี่ยนเงิน ธนาคารแห่งประเทศไทย โทร. 0-2356-7349 , 0-2356-7348 หรือ E-mail :

FOG_ECST@bot.or.th